

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
 za pol leta " " 13.—
 za četrt leta " " 6-50
 za en mesec " " 2-20

V upravništvu:

za celo leto naprej K 22-40
 za pol leta " " 11-20
 za četrt leta " " 5-60
 za en mesec " " 1-90

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

SLOVENEK

Inserati:

Enostop. petivrsta (72 mm):
 za enkrat 15 h
 za dvakrat 11 "
 za trikrat 9 "
 za več ko trikrat . . 8 "
 V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja
 vsak dan, izveniš nedelje
 in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
 Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.
 Upravniškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 4 strani.

Državni zbor.

Dunaj, 15. sušca.

Vojaški novinci.

Zbornica nadaljuje razpravo o vojaških novincih. Naravno je, da pri tej priliki posamezni govorniki zahtevajo razne olajšave glede vojaške službe. To sta danes storila poslanca Lesser in Schachinger. Soc. dem. Seitz pa je zajahal pol konja ter z ostrogami obdelal voditelja vnanje politike barona Aehrenthala in barona Bienertha kot voditelja notranje politike. Posl. Seitz ni nikdar izbirčen v besedah, danes pa sploh ni omejeval toka svoji zgovornosti. Posebno se je hudoval na Aehrenthala, ker je pretrd nasproti srbskim zahtevam. Hudoval se je na barona Bienertha, ker je bil petega svečana zaključil državni zbor. Mlatil je po agrarcih, češ, da se redé ob žuljih tovarniških delavcev in da sedaj vladajo v državi. Posl. Seitz dobro ve, da so naši kmetje veliko večji reveži nego njegovi delavski volivci. Navzlic temu pa udriha po agrarcih, ker to zahteva izročilo soc. dem. šole. Enkrat, dvakrat človek se prenese te prazne fraze; s časom pa postanejo nelsane in smešne. Med govorom so klicali nekateri krščanski socialci, da Seitz ne govori o predmetu. Slučajno pa je pred-sevedoval soc. dem. Pernerstorfer, ki je seveda še pohvalil Seitzja, ker se je bavil z višjo politikio.

Gornjeavstrijski poslanec Schachinger je sicer dobra duša, v politiki pa je zaostal vsaj za 50 let. On živi še vedno v duhu starega časa, ko je Avstrija veljala kot nemška država. Schachinger niti ne sanja, kako njegovi rojaki na južni meji silijo proti Adriji. Sanja se mu, ako vidi že v bližnji bodočnosti pruske straže ob iztočju Donave. Ravno tako naivna je njegova trditev, da Nemci sploh le iz stvarnih razlogov zahtevajo nemški državni jezik. Njemu in večini njegovih somišljenikov to radi verujemo. Pa že v njegovem šotoru so nemški nafeži, ki ne poznajo narodne ravnopravnosti.

Soc. demokrat Svečeny je prečital dolg češki govor proti militarizmu, fevdalizmu, klerikalizmu in drugim »izmom«.

Grof Sternberg je bil danes slabo »razpoložen«, beseda mu je kar zastajala na jeziku, zato je bil enkrat dolgočasen.

Ostuden napad na avstrijsko vojaštvo pomenja govor Rusina Trylowskega. Pravi, da so v bosanski vojski avstrijski vojaki svoje bajonete na ognju razžareli, predno so jih potisnili Bošnjakom v telo. Zdaj pa skoči domobranski minister

Georgi

pokonci, udari s pestjo po mizi in zakliče: »Lažnjivec! Ne trpim, da se tako žali in obrekne armada!« (Viharno odobravanje). Prohaska: »V tako nevarni situaciji se tukaj ne sme tako govoriti!« Trylowski da častno besedo, da mu je nekdo (!) to pred letom povedal. Domobranski minister prosí za besedo in pobija govornika. »Avstrijski vojak take stvari, kakor jo je omenil poslanec Trylowski ni nikoli sposoben. (Viharno odobravanje). Rusinski vojak je boljši, kakor ga je naslikal njegov poslanec, jaz ga vzamem zoper njegovega lastnega poslanca v zaščito!« (Ploskanje).

Dr. Šusteršič

pravi Trylowskemu: »Kako morete kaj takega trdit? Pošten človek tako ne govori! Vi lažete! Vi ste tudi slovenske vojaké razžalili!«

Trylowski se zakadi v dr. Šusteršiča, pa se mora takoj umakniti. Njegov nastop se splošno obsoja kot velika aroganca. V Bosni so bili tudi slovenski fantje in kdor kaj takega trdi, tudi naše vojaké nezaslusano kruto žali. Krutosti niso avstrijski vojaki v Bosni počenjali, pač pa so jih ustaši. Trylowski mora biti čeden patron, da ga v trenutku, ko vsa Evropa gleda na avstrijski parlament, ni sram vreči naši armadi tako psokvo v obraz. Ali niso naši vojaké ljudski sinovi? Proti temu treba protestirati, da pokrivajo izvestni ljudje pod demokracijo take izbruhe.

Podržavljenje notarijata.

Dr. Šusteršič in Jaklič sta vložila predlog, da se notarijat podržavi.

Povodenj.

Glasom poročil je v noči od 2. na 3. t. m. Reka preplavila obrežje, v Spod. Bitinjah v občini Prem na Notranjskem udrla v hiše in napravila nekaterim posestnikom znatno škodo. Ker se ondi vsako leto ponavljajo vremenske nezgode in stani toča in suša uničili večji del živčža in sena, zato je sedanja škoda tem občutnejša. Poslanec Žitnik je danes vložil nujni predlog, naj vlada poškodovancem dovoli primerno podporo.

Revizija zborničnega hišnega reda ni naperjena proti žurnalistom.

Iz poslanskih krogov se žurnalizmom zagotavlja, da izprememba zborničnega hišnega reda nikakor ni naperjena proti žurnalizmom, ampak proti tistim, ki se pod pretvezo, da so žurnalisti, vtihotapijo v kuloare in celo v zborovalnico samo. Večinoma so to Angleži ali Nemci iz rajha, ki si med drugimi zanimivostmi na Dunaju gredo kaj radi ogledat tudi zbornico, posebno če se vrši zasedanje in je upati »zanimivih« prizorov, po katerih avstrijski parlament slove po celem svetu. Zdi se, da ti tuji stoje zraven govorečih poslancev in jim ploskajo. Ko so nekoč nekoga takega Nemca pozvali, naj se iz zbornice odstrani, je v čistem berlinskem narečju dejal: »Nanu, da gehe ich ja heraus!« Žurnalisti bodo slejkoprej imeli pristop v kuloarje, saj so desna roka poslancev.

Strune skrajno napete.

Srbski poslanik na Dunaju, dr. Simić, je včeraj popoldne izročil našem zunanjemu ministru odgovor srbske vlade na noto grofa Forgacha. Besedilo srbske note se v bistvu krije s tem, kar smo že včeraj javili.

Na Dunaju smatrajo odgovor nepovoljnim, ker se ogiba jasni izjavi o vsem, kar je naša vlada hotela vedeti. Še ostreje sodijo stvar

v Berlinu.

Nemški listi pišejo, da pomeni srbska nota za našo vlado hudo izkušnjo, da Srbija namenoma izziva in zasramuje, in se čudijo, kako se je srbska vlada upala poslati na Dunaj tak spis, ki niti z besedico ne omenja najvažnejšega vprašanja: o namenih srbskega oboroževanja. Naivna drznost je, ko daje srbska vlada baronu Aehrenthalu nasvete, kaj naj stori, da bi avstrijska in ogrska zbornica storili glede trgovinske pogodbe s Srbijo svojo dolžnost. Srbija draži monarhijo, da bi udarila. Z ozirom na bojevitost Srbov pa ni izključeno, da oni store prvi sovražni korak in skušajo z vpadom v Novi pazar stvoriti položaj, ki bi ne bil samo avstrijsko-turška stvar, ampak zadeva, ki bi se ž njo morala pečati Evropa. **Vsa odgovornost pade na Srbijo.** Monarhiji ne preostane drugega, nego da pretrga diplomatske zveze s srbsko vlado. Vzrok pustolovskega postopanja srbske vlade vi-

dijo berlinski listi v tem, da hoče pridobiti še par tednov, da dovrši oboroževanje.

Na Francoskem

istotako smatrajo položaj skrajno napetim. »Petit Parisien«, ki je v ozkih zvezah s francosko vlado, piše, da je vojna nelzoglobna. Aehrenthal da vdari že zaradi tega, da opraviči oboroževanje in položi srbsko propagando za deset let na led. Njegove vojaške priprave da so tako izborne, da zamore že jutri marširati v Srbijo še predno počni en sam strel. Položaj je zavozljan, kakor je bil novembra meseca.

Berlinski »Lokalanzeiger« poroča iz Pariza, da so tjekej dobili iz Belgrada jako vznemirjujoče glasove, glasom katerih je pričakovati, da se začnejo sovražnosti že v bližnji bodočnosti.

Angleški listi.

»Daily Graphic« meni, da je le naravno, ako občutijo na Dunaju srbsko oboroževanje kot neznosno izzivanje. Ako bo Srbija pospeševala polom, izgubi naklonjenost vse Evrope. — »Times« priporočajo obojestranskim državnikom, če jim je kaj do miru, da puste na stran vse malenkostne ozire ter se z več odkritosti in manj ljubosumnosti prično hitro pogajati.

Ruske obljube Srbiji.

Obuašanje Srbije bi ne bilo razumljivo, če bi ne imela kje zaslombe. V tem oziru poročajo nemški listi iz Belgrada, da je srbska vlada obvestila vse politične stranke o odločni objubi Rusije, da dobita Srbija in Črnagora teritorialno odškodnino v Sandžaku. Evropska konferenca da bo to vprašanje za Srbijo ugodno rešila in Rusija, Anglija, Francija in Italija so že obljubile v tem oziru svojo pomoč. — V resnici pa je stvar menda nekoliko drugačna. To sklepamo iz

sporazuma med Turčijo in Bolgarijo.

Citatelji se spominjajo, da je bil te dni turški zunanji minister Rifaat paša v Peterburgu in da je naletel pri pogajanju glede odškodnine, ki jo ima Turčija s pomočjo ruskega denarja dobiti od Bolgarije, na nepričakovane težave. Zahteval je namreč 135, po drugih 155 milijonov odškodnine, dočim se je prej govorilo le o 125 milijonih. Istodobno smo poročali, da je o tej priliki Izvoljskij potrkal pri porti na vrata ter vprašal, ali bi Turčija ne hotela odstopiti kosa Sandžaka Srbiji in Črni gori proti odškodnini 1 milijona tur-

obračati in zakrila njegovim očem mogočno korakajočo temno postavo, ki je bila sedaj v daljavi zelo majhna videti. Na to mu je prišlo nekaj posebnega na misel in zasmejal se je. Potem je opomnil: »Kljub temu je stvar v resnici zelo resna.«

»Vidiš, ta človek, ki me je prišel obiskat v mojo hišo, je anarhist. Ne — ne omedlevaj, sicer ti ne morem povedati ostalega. Želel sem vzbuditi njegovo začudenje, ne da bi vedel, da je bil anarhist, in sem vzdal cev z ono vrsto bakterij, o katerih sem ti pravil, da okužijo in, mislim, tudi povzročijo modre lise na raznih opicah; in kakor v šali sem rekel da je to azijska kolera. In on je pobegnul z njo, da bi zastrupil londonsko vodo, in on bi gotovo kaj takega storil. Sedaj je tekočino povžil. Seveda, jaz ne vem, kaj se zgodi, toda ti veš, da je vsled nje postala ona mlada mačka modra in trije psički — listasti, in vrabec — svitlomoder. Nerodno pa je na vsak način, ker bom imel nov trud in nove stroške, da si pripravim druge.«

»Da bi tega vročega dne oblekel svoj suknjič? Čemu? Ker utegnemo srečati gospo Jasper? Dragá moja, čemu bi nosil vročega dne suknjič radi gospe — Oh, jako dobro!«

Voznik mu je vzal denar iz roke. — »Prav imate,« je rekel in zaklopnica se je zaprla in bič je zažvižgal ob strani konja. Kočija se je precej zibala in je napol stoječ pod zaklopnico položil svojo roko, v kateri je držal malo stekleno cev, na okno, da bi se obdržal v ravnotežju. Čutil je, kako je krhka stvar počila, in odlomljena polovica je padla na tla z voza. Zgrudil se je nazaj v svoj sedež in žalostno gledal dve ali tri kapljice tekočine na deski okna. Zgrozil se je.

»No, zdi se mi, da bom jaz prvi! Nič za to! Na vsak način bom mučenec. To je tudi nekaj. Kljub temu pa je to navadna smrt. Rad bi vedel, ako je smrt v resnici tako huda, kakor pravijo.«

Naenkrat mu je prišlo nekaj na misel — segel je pod noge. V odlomljenem koncu cevi je bila še ena kapljica in izpil jo je, da je bilo bolj gotovo. Bolje je bilo tako. Na noben način se mu ne izjalovi.

Nato se je spomnil, da sedaj ni več potreba bežati pred bakterijologom. V Wellingtonovi ulici je velemozniku ustavitil in izstopil je. Stopil je na stopnjico; čudno mu je bilo v glavi. Ta strup kolere je hitro deloval. Ukazal je vozniku oditi, sam pa je ostal na tlaku s prekrižanimi rokama in čakal prihoda bakterijologa. Nekaj tragičnega je bilo v njegovem drža-

nju. Čuvstvo bližnje smrti mu je dajalo neko gotovo dostojanstvenost. S ključovim smehom je pozdravil svojega zasledovalca.

»Vive l'anarchie! Prepozno prihajaš, prijatelj! Izpil sem jih. Kolera se začena!« Bakterijolog ga je iz svojega voza radovedno gledal skozi svoja očala. »Izpili ste jih! Anarhist! Sedaj razumem!« Hotel je še nekoliko več reči, vendar ni mogel. Smehljal se mu je prikazal na ustih. Odprl je vrata svoje kočije, kakor da bi hotel izstopiti; pri tem pa se je anarhist dramatično poslovil, odšel proti Waterloo Bridge in se s svojim telesom skrbno dotikal kolikor mogoče mnogo ljudi. Bakterijolog je bil tako prevzet, da se ni prav nič začudil, ko je dospela Minnie z njegovim klobukom in črevlji in površnikom.

»Zelo lepo je od tebe, da mi prinašaš moje stvari,« je rekel in ostal zatopljen v premišljevanje vedno bolj se oddaljujočega anarhista.

»Bolje bi bilo, ako bi stopila zopet v kočijo,« je rekel in še vedno zrl za njim. Minnie je bila sedaj popolnoma prepričana, da je zblaznel, in naročila vozniku, da vozi na njeno odgovornost zopet domov. »Črevlje naj si obujem? Gotovo, draga moja,« je rekel, ko se je začela kočija

LISTER.

Ukradeni bacil.

(Konec.)

Ravachol, Vaillant, vse one slavne osebe, kojih slavo je zavidal, so postali neznameniti v primeri z njim. Treba mu je bilo samo priti do vodovoda in vreči vsebinske cevi v rezervoar. Kako imenitno si je izmislil cel načrt, ponaredil priporočilno pismo in dospel v laboratorij! Svet se ga bo bal! Vsi oni ljudje, ki so se mu rogali, ga zaničevali, dajali drugim ljudem prednost pred njim, ga bodo morali konečno upoštevati. Smrt, smrt, smrt! Vedno so ravnali z njim kakor s človekom brez cene. Cel svet se je bil zarotil proti njemu. Sedaj jim bo pokazal, kaj se pravi človeka zavreči. Kakšna ulica je bila to? Velika ulica sv. Andreja, seveda! Kako je z zasledovanjem? Previdno je pogledal iz kočije. Bakterijolog je bil komaj petdeset korakov daleč za njim. To je bilo slabo. Lahko ga dohiti in ustavi. Segel je v žep po denar in našel mal zlat. Pomolil ga je skozi zaklopnico v stehi kočije vozniku v obraz. »Se več dobiš,« je zavpil, »samo ako utečemo.«

skih lir. Porta je ponudbo odklonila. Sedaj pa je sporazum med Bolgarijo, oziroma Rusijo in Turčijo podpisani, in sicer na podlagi, ki za Turčijo ni ugodna. Dobi namreč le 125 milijonov, da ž njimi v prvi vrsti odškoduje družbo bolgarskih vzhodnih železnic. Rusija pa izbriše Turčiji primerno število obrovov vojne odškodnine.

To za Turčijo neugodno pogodbo spravljajo v zvezo z okolnostjo, da Turčija noče dati Sandžaka. Če bi ga dala, dobila bi mnogo več. Sandžaka torej Srbi mirnim potom ne dobé! Tudi konferenca ne more Turkov prisiliti, da bi ga dali.

Dr. Milovanović je dal v Carigradu dementirati, da bi Srbija nameravala napad na Sandžak. Ni pa dementiral, da si je Rusija zares prizadevala v gori opisanem smislu.

Kaj bo sedaj?

Z Dunaja poročajo, da naša vlada pozikusi v Belgradu še en prijateljski korak, če bi se le dalo na podlagi zadnje srbske note priti do kakšnega pogajanja in mirnega razvozljanja tega gordijskega vozla. Morda je s tem v zvezi obisk srbskega ministrskega predsednika Novakovića pri grofu Forgachu včeraj popoldne. Iz Belgrada vsaj poročajo, da se je o tej priliki vršil resen razgovor o značaju srbske note.

Francosko posredovanje.

Nek berolinski list poroča iz Pariza, da bržkone pozikusi francoska vlada posredovati v smislu, da bi naj železnica, ki jo hočeta Srbija in Črna gora imeti skozi Sandžak, služila tudi nam. Na ta način bi nezapujskost naše vlade proti tej prometni zvezi zgubila svojo opravičenost. Francoska vlada da je pripravljena staviti tak predlog, če jo Rusija k temu povabi.

O Rusiji

še nekateri optimisti na Nemškem vedno sodijo, da postopanja Srbije ne odobrava. Srbska nota da je napravila mučen vtis ne le v Parizu in Londonu, marveč tudi v Peterburgu. Ni baje znamenj, po katerih bi se moralo misliti, da računa Srbija na pomoč ruskega orožja.

Zadnja nada.

Optimistom ostaja še eno upanje: miroljubnost našega cesarja, ki da je odločen nasprotnik vojne. Upajmo tudi mi, da se velikemu vplivu našega vladarja posreči, da odvrne od svojih narodov strašno šibo božjo!

Vrhovni poveljnik naše armade.

V slučaju vojne s Srbijo bo vrhovni poveljnik naše armade, ako je londonski »Daily Mail« prav obveščen, prestolonaslednik nadvojvoda Fran Ferdinand sam.

Južna družaba ljudniških vlomilcev pred sodiščem

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Z a d e r, 14. marca.

Kakor smo že poročali, se je morala ta velikanska porotna razprava v petek, dne 12. t. m., prekiniti ter nadaljevanje preložiti na soboto, dne 13. t. m. popoldne. Projektovano je bilo namreč spočetka, da bode že v petek, 12. t. m., te obravnave konec, vsled česar se je bila za 13. t. m. neka druga majhna zadeva postavila na dnevni red. Sodni dvor pač ni bil na to pripravljen, da bode ta afera zadobila tak velikanski obseg, kar je pa za vsakega, ki je le kolikor toliko imel priliko poslušati, umevno, že z ozirom na jezikovne težave, — dunajske priče govorile so nemški, naše ljubljanske pa slovensko, in morala sta tolmača vse prestaviti v laščino, odnosno hrvaščino. A tudi vmes uvrščena obravnava se je zavlekla, tako, da obravnave bratov Korenov in sodrugov ni bilo mogoče v soboto končati. Moralo se je nadaljevanje preložiti na ponedeljek, dne 15. marca.

Presenetljivo je število vprašanj, katera je stavil sodni dvor porotnikom. Dasi so le 4 obtoženci, znaša število vprašanj samo 13. O Franu Korenu, ubijalcu in načelniku družbe, stavljen so 4 vprašanja: 1. se je li udeležil vloma (tatvine) v škodo trgovca Ivana Jebačina v Ljubljani (8100 kron) in vloma (tatvine) v škodo njegove blagajničarke Marije Marinkotove (35 K); 2. je-li storil javno nasilstvo na poljskem čuvaju Kerstu Buliču, kateri ga je bil, — kakor smo svoj čas poročali, v Zadrski okolici po storjenem begu prijel in kojega je ranil; 3. (eventualno) če se je Buliču dejansko zoperstavil v 4. (eventualno) če je Buliča pri tem lahko poškodoval? O njegovem bratu stavljenih je pet vprašanj: 1. se je li udeležil vloma pri tvrdki Gerolamo Mazzoni v Zadru, 2. je-li zapeljal Kavčiča, da je poskril v Zadru rabljeno vlomilno orodje; 3. je-li zakrivil javno nasilstvo na zadrskem občinskem redarju Josipu Pallaoru, ki ga je po ondot-

nem vlovu bil izsledil in aretoval, 3. (eventualno) se je li dejansko navedenemu redarju zoperstavil? 4. (eventualno) je li navedenca psoval?

O Jakobu Jadrejšiču stavljeni sta dve vprašanji: 1. se je li udeležil vloma pri trgovcu Jebačinu in njegovih blagajničarki, Mariji Marinkotovi v Ljubljani? 2. se je li udeležil vloma pri tvrdki Mazzoni v Zadru?

O četrtim in zadnjem obtožencu Luigi Kavčiču stavljeni sta tudi samo dve vprašanji: 1. je-li sodeloval pri poskritju vlomilnega orodja, katero se je rabilo pri vlovu v Zadru pri tvrdki Gerolamo Mazzoni? 2. je-li zapeljal ženo Karola Korena, da je pomagala neki sled zadrškega vloma odstraniti?

Zelo zanimiv je bil govor javnega obtožitelja, državnega pravdnika Bariča. Povdarjal je, kako nevarna sta brata Koren ne samo tujemu imetju, marveč tudi varnosti življenja, ker sta se poljskemu čuvaju Buliču in pa policijskemu stražniku Pallaoru zoperstavljala ter dokazovali v podrobnostih, da je bil vlov v Zadru in v Ljubljani po njih in istih osebah izvršen, kar vsakdo že razvidi, če le površno pogleda na vlomilno orodje, koje je popolnoma enako in bilo gotovo izdelano po eni in isti osebi. Svaril je tudi porotnike, naj se ne dajo v slučaju vloma v Zadru morebiti iz ozirov na manjšo kazen privesti do tega, da smatrajo škodo pod 600 K. Zastopnik zavarovalne družbe »Fonciere« v Budimpešti kot zasebne udeleženke, odvetnik in zadrški župan, dr. Zilliotto, se je v svojem govoru izvajanju državnega pravdnika pridružil ter povzdignil, da je krivda Frana Korena in Josipa Jadrejšiča po odločni izpovedbi prič, osobito izkuharja Mezeta iz Ljubljane ter sojetnika Lavoslava Dunderja iz Dunaja, popolnoma dokazana.

Izmed zagovorov braniteljev imamo navesti zagovor odvetnika, (bivšega sodnega pristava) dr. Ljubiča kot posebno odličnega. Napravil je s svojimi izpeljavami, da Francu Korenu ni dejanje v Ljubljani zadostno dokazano, da je nesrečnež žrtev okolice, v kateri je bil vzgojen, da na izjave nekaterih prič ni polagati nobene važnosti, — največji vtis na porotnike. Navzoči tovariši so mu čestitali.

V ponedeljek se bode razprava nadaljevala in končala. Državni pravdnik bode gotovo braniteljem odgovoril, vršili se bosta replika in duplika, potem bode pa predsednik imel svoj rezumé. Splošno se sodi, da ima državno pravdnishvo napram zagovornikom zelo težavno stališče in da je zelo dvomljivo, na katero stran jo bodo porotniki potegnili.

Sedaj moramo pa še nekaj pripomniti, brez katerega naše poročilo ne bi bilo popolno. Znano je, da živi v Zadru več rojakov-Slovenec: imenujemo le odličnjaka finančnega deželnega ravnatelja g. Hočevarja, namestniškega svetnika gosp. Gofa, računskega ravnatelja g. Costo, ondotnega šolskega nadzornika in druge.

Kakor smo se informirali, so bili zadrski Slovenci prihoda svojih rojakov iz Ljubljane zelo veseli ter jim, kolikor so obojnim opraviči dopuščali, razkazovali s presenetljivo slovensko ljubeznivostjo mesto, morje in okolico. Narava je ondi že popolnoma južna in se naše, na ljubljanski sneg in dež navajene priče tam že razvitemu zelenju in cvetočim sadnim drevesom niso mogli zadosti načuditi. Na sled, da pridejo Ljubljančanje pričat v Zader, je pa ondotne rojake pripeljal naš »Slovenec«, ki je že v svoji sobotni številki z dne 6. t. m. vedel povedati, da se pelje več Ljubljančanov v Zader. Sploh je bil naš list edini slovenski dnevnik, ki je poleg izvirnih brzojavk tudi še izvirna poročila mogel redno prihobčevati. Izrekamo našem ondotnemu dopisniku v Zadru prisrčno zahvalo!

Koren in Jedrejčič od obtožbe ljubljanskega vloma oproščena!

Prepozno za včerajšnjo številko smo dobili iz Zadra naslednjo brzojavko:

Porotniki so na vprašanja, 13 na številu, stavljen jim v razpravi Fran Koren in sodrugi, odgovorili tako-le: Fran Koren: prvo vprašanje o ljubljanskem dejanju pet glasov da, sedem ne; tri vprašanja zaradi javnega nasilstva v Zadru osem glasov da, štiri ne. Karol Koren: dve vprašanji o zadrskem vlovu dvanajst glasov da, tri vprašanja zaradi javnega nasilstva istotam osem glasov da, štiri ne. Jak. Jedrejčič: prvo vprašanje o ljubljanskem vlovu dva glasova da, osem ne; drugo vprašanje o zadrskem vlovu osem glasov da, štiri ne. Luigi Kavčič: dva vprašanja zaradi udeležbe zadrškega dejanja štiri da, osem ne. Na podlagi tega razsodka porotnikov moral je sodni dvor Frana Korena in Jakoba Jedrejčiča ljub-

ljanskega dejanja oprostiti, pač pa je prvega zaradi javnega nasilstva na dva meseca težke ječe in drugega zaradi zadrškega dejanja na eno leto težke ječe obsodil. Nadalje je obsodil Karola Korena na dve leti težke ječe, Luigi Kavčiča pa popolnoma oprostil. Tako je nehala danes popoldne razprava, ki je sedem dni trajala, cel Zader na noge spravila, toliko presenetljivih medprizorov nudila in h kateri je bilo poklicanih nad 50 prič iz vseh strani.

Znanost in umetnost.

* **Koncert »Glasbene Matic«** v Ljubljani 14. marca. Morda so se dobili ljudje, ki so delali godrnjave opazke, ko se je uprizarjal zadnjič Perosičev oratorij, češ, kaj toliko svetih zgodb! A prav pri »svetih zgodbah« je bila »Unionova« dvorana dvakrat prenapolnjena, dočim so drugi glasbeni koncerti srednjedobro obiskani. V nedeljo ni bilo tolikega navala, kakor smo ga vajeni pri »Matičinah« prireditvah.

Splošno pa moramo reči, da smo bili s proizvajanjem v polni meri zadovoljni. Raznovrstnost v sporedu je kaj dobro vplivala na poslušavstvo. Odveč bi bilo ponavljati, da slovenska Ljubljana na glasbenem polju prvači med jugoslovanskimi mesti, pa da gre zaslug za to slav. zboru »Glasbene Matic« ter njenemu neutrudljivemu očetu g. M. Hubadu.

»Slov. Filharmonija« se je za sinočni nastop dobro pripravila ter je zopet pod vodstvom g. V. Talicha izpričala, kaj premore tehnične sposobnosti, čut za pravo izražanje pa fino poveljujoča roka. G. Talicha so z dolgotrajnim odobravanjem klicali opetovano na oder.

Izražati moramo zadovoljstvo, da je »Matica« pritegnila k sodelovanju za posebne vloge povečem domače moči. Ime kakega dunajskega opernega ali koncertnega solista sicer vleče, a je dostikrat le pavje perje, ki krije manjše zmožnosti, — kakor smo imeli priliko opazovati pri zadnjem oratoriju. Vitez Cammarota je pač z izredno lepim glasom nadarjen umetnik, ki se s petjem takorekoč igra. Njegov lahkotni nastop, njegovo gladko, čisto in neutrudljivo predavanje brez sile in brez napora, — je res prikupljivo. Človek poslušajo z ušesi in z očmi!

Zbor je bil dobro izvežban in je z znano natančnostjo pel nalahko Bendlovo narodno pravljico »Švanda dudak«. G. J. Križaj je prav dobro nadomeščal tujega basista-solista. Lepe zmožnosti ima istotako gđ. Pavla Boletova. Peča je sopransko vlogo s prikupljivim, mehkim in zvonkim glasom. Upatj je, da bo postala izborna solistinja. Prezreti ne smemo gđ. Vide Prelesnikove. Poverjena ji je bila klavirska točka od Čajkovskega s spremljevanjem orkestra. Nismo se nadejali tolikega vžitka. Gđ. virtuoziinja združuje veliko nadarjenost in ročnost. Mladi umetnici je le čestitati. Bila je bogato obdarjena s cvetličnimi šopki.

Mimogrede bi omenjali neki nedostatek, ki je le v kvar »Glasbeni Matic«. Že opetovano smo čuli pritožbe, ker se vstopnice za »Matične« koncerte prodajajo edinole pri g. Češarkovi. To dejstvo smatrajo mnogi za enostranost, po drugi strani pa je Selenburgova ulica precej od rok; vsled tega se marsikdo odvrne, da ne poseti »Matične« prireditve, kajti na večer koncerta se ali ne dobi več prostora, ali pa k večjemu kakov neljub sedež. Ni torej pretirano, če svetujemo, da se v prihodnje vstopnice (n. pr. za levo ali pa desno polovico dvorane) prodajajo tudi v »Unionovi« trafiki.

ČEŠKA.

Dr. Kramář o političnem položaju.

Dr. Kramář je v Nemškem Brodu izjavil, da so Mladočehi zdaj proti obstrukciji, ker bi z obstrukcijo storili le vladi in Nemcem uslugo. Naioga mladočehov je doseči v državnem zboru koncentracijo vseh čeških strank.

Hišne preiskave

na Češkem se nadaljujejo. Povsod se najdejo pisma, ki pričajo o živahni protivojaški propagandi svobodnih socialistov. Slednji trde, da je vse plod tajnih denunciacij.

Dr. Fořt proti obstrukciji.

V Ričanu je govoril dr. Fořt proti obstrukcijski politiki. Dejal je, da se v celi Evropi ne bo ganila nobena miš, ako vlada češko obstrukcijo s silo zlomi. En eskadron huzarjev potlači celo razburjenje na Češkem. Proti puškam-manlihercam se ne dela revolucija. Znebimo se enkrat abotne obstrukcijske politike!

HRVAŠKA.

Aretacija dr. Miladinovića,

voditelja radikalnih Srbov, ki so bana Raucha pri zadnjih volitvah podpirali, je slednjega baje precej poparila. Najbolj pa

je zadet gospod nadžupan v Srijemščini, Hideghety, ki je največji prijatelj dr. Miladinovića. Ban Rauch ga zdaj s tem tolaži, da ga v svojih listih proglašaja za »banskega pretendenta«. Res je javna tajnost, da ima, kakor Rauch gre, Hideghety, kot prebrisana glavica največ upanja, da postane ban, njegova desna roka pa bo justični šef, gospod Giga Avakumović, ki ima baje kot Srb precejšnje zveze z »veležidzajavci«.

»Agramer Tagblatt« pri tej priliki povdarja, da so se hrvaške sodne oblasti, ki so dale dr. Miladinovića zapreti, pokazale res za nepristranske in objektivne.

Dnevne novice.

+ **Shod liberalne stranke v Škofji Loki** zadnje nedelje je kaj klavno izpjal. Sklican je bil po § 2., z vabili na ime, javnega shoda si liberalna stranka ne upa sklicati iz strahu pred ljudstvom. Ker ljudstvo ni bilo vabljeno in ni smelo blizu, so prišli na Štemarje praznoto preganjat in pajčovine ometat Jožkovi hlapeci in loški uradniki. Tudi dva liberalna učitelja sta prišla pomnožit malo številce. Gosp. učitelj Zahrastnik, ki sicer nima časa, da bi šolske zvezke popravil in mu mora slučajno došla suplentka zastarano delo izvršiti, za kar se odškoduje s tem, da mu vpričo drugih učiteljev bere levite, je zdaj pridno pisal vabila za ta shodič. Tudi par Žabničanov se je prišlo dolgočasit, tistih pa, katerim je bi shod v prvi vrsti namenjen, loških meščanov, si pa, razun par izjemno zastojniškal na liberalnem shodu. Ni jih bilo, liberalizem med loškim meščanstvom nima tal. Taka je bila liberalna pogrebščina na Štemarjih. — Govorili so dr. Triller, Pirc in nazadnje še prifrški Jožek, ki je tudi predsedoval kot hišni gospodar. Govori so bili, kakor pri pogrebščini, prazni, suhoparni in otožni. Iz vseh je odmeval vzdih: Mi nimamo nobene moči več, klerikalci so nam vajeti iz rok vzeli in oni nam zdaj kruh režejo. Dosti kruha bodo imeli, 100 milijonov vzame dežela na posodo, potrudili se bomo tudi mi liberalci, da ne bodo vsega kruha klerikalci sami pojedli, ampak da tudi mi liberalci vsaj kaj malega dobimo. Tudi učiteljem so se objubile »prešice«, a le, če jih bomo »zaslužili«. Gotovo se je pri teh besedah učitelj Zahrastnik ugriznil v ustnice, misleč si: potemtakem jaz za svojo »pridnost« gotovo nič ne dobim. V eni uri je bila žaloigra končana, zaduhli prostori štemarski so se zopet zatvorili in bodo zopet samevali in samevali. Loka pa skoro ne vé, da so imeli ravnokar liberalci veliko pogrebščino!

+ **Liberalni shod v Logatcu** se je vršil v Kramarjevem salonu ob pogrntjenih mizah v nedeljo, dne 14. t. m., pod večer. Prišla sta iz Ljubljane preroka dr. Oražen in dr. Švigelj. Dr. Oražen je obravnaval svojo najljubšo tvarino »O 20. septembra« dr. Švigelj pa o bodoči politično-gospodarski organizaciji liberalne stranke. Pravil je med drugim tudi, da S. L. S. v kmetu ni vzbudila zavednosti (!), povedal tudi, da S. L. S. ni za stvarno delo, ampak za komando (!), da se mora narodno-napredna stranka reorganizirati itd. Zapel je tudi pesmico o veri in duhovniških; vera da je jako kočljiva stvar, ki se tekom časa izpreminja in ni na nji nič stalnega; duhovnik naj se pa nikar ne vtika v politiko — sama stara, že stokrat premačena slama, iz katere ni priletelo ni eno zrno. — Učitelj Legat se je pritoževal, da je premalo plačan in da po plači tudi uči. Ori bi rad še več povedal, pa se boji, da mu ne bi kdo zavil vratu. — Trgovec Japelj je hotel glede nove politične gospodarske organizacije pojasnil, pa ni mogel povedati, kaj hoče. — Tak je bil shod ob pogrntjenih mizah — brez škode, pa tudi brez koristi. V tihoti se je spočel, v tihoti tudi končal. Glavni zastopniki maloštevilne udeležbe so bili uradniki; radovednost je prišlo past tudi nekaj Hotenjecov in Planincev in pa domači birtje in njihovi zavestniki. Vsega skupaj morda — 80 ljudi, ki so bili z izborno postrežbo rodoljubne g. Kramarjeve jako zadovoljni.

+ **Novi slovenski kandidatje na Koškoem.** Poleg že imenovanih je postavila slovenska stranka še sledeče kandidata: v kmečkem volivnem okraju celovška okolica-Borovlje: Janez Strukl p. d. Ven-de iz Tibič pri Dholici, in Anton Treithos-nig, posestnik in župan v Biatogradu (tudi kandidat nemških krščanskih socialcev); v splošni skupini Bel'ak-Paternijon-Trbiž-Podklošter-Rožek-Borovlje: Mihael Turk, puškar v Resnici pri Borovljah.

+ **Iz zdravstvene službe.** Dr. Emil Vašek je imenovan za zdravnika v bolnišnici v Postojni. V deželno bolnišnico pride kot sekundarij dr. Otokar Churain.

+ **Vč. gospod Jožef Cigoj**, ajdovski župnik v začasnem pokoju, je umrl dne 13. t. m. v Malovšah pri Črničah po dolgi

hudi bolezn. Pogreb je bil v ponedeljek, 15. t. m., ob štiri popoldne. Naj počiva v miru blagi gospod!

V Kamni gorici je bilo v nedeljo predavanje o treznosti. V prostorni dvorani žeblijske zadruga je bilo zbrano polno občinstvo, zlasti mladega sveta, med njimi vsch telovadcev in njih naraščaja, ki so pazno sledili predavanju. Zasedba se je protialkoholna organizacija. Začetek je storil telovadski »naraščaja«, ki se je po končanem predavanju posebe zbral in po lepem nagovoru izvrstnega društvenega predsednika Matija Mikelnja sklenil s corpore — 21 fantov — ter se zavezal s tem, da je predsedniku podal roko, stopiti v abstinenco. Vivant se-quentes!

Izobraževalno društvo v Senožečah priredi na praznik sv. Jožefa dne 19. marca t. l. »Na stari pošti« zabavni večer. Na vsoporedu sta dve igri: »Stempihar mlajši« in »Županova Micika«. Sodeluje društveni orkester. Začetek ob pol 8. uri zvečer. Posebna vabila se ne razpošiljajo.

Hranilnica in posojilnica v Kranjski gori je darovala za »Rokodelski dom« v Ljubljani 10 kron. Iskreno se zahvaljujemo slavnemu načelniku imenovanega zavoda in prosimo, da bi tudi druge naše hranilnice in posojilnice posnemale ta zgled, zlasti ker ni skoro župnije na Kranjskem, ki bi ne imela svojcev v kat. društvu rokodelskih pomočnikov ali kat. mladeniškem društvu, ki ima svoj sedež v »Rokodelskem domu«.

Na Rovih je predpreteklo nedeljo v društveni dvorani zanimivo predaval p. Teodor Tavčar, lektor bogoslovja v Kamniku, in sicer o zgodovini časnika, tujejeinskega in domačega, ter o dobrem in slabem berivu sploh. Udeležba je bila prav povoljna Do 50 posestnikov je ob tej priliki pristopilo h Kmečki zvezi. — Predstave smo imeli to leto že tri. — Na sv. Jožefa dan je spet predavanje.

Šolske vesti. Na mesto obolele učiteljice gospe Ivane Jaklič je imenovana za suplentko v Dobropoljeh gđna. Adela Martinc.

V konkurzu je Ernst Škof, trgovec v Rožni dolini in v Mostah pri Ljubljani.

Petrovičjevo hišo v Trebnjem. prikladno za trgovino, bodo prostovoljno prodali na dražbi dne 5. aprila, ob 10. uri popoldne pri sodišču v Trebnjem.

Dar. Blg. g. dr. Fran Dolšak, zdravnik v Ljubljani, je 144 kron prostovoljnemu gasilnemu društvu v St. Vidu nad Ljubljano dobrohotno daroval. Za ta veliki dar se najtoplejša zahvala izreka. Prostovoljno gasilno društvo St. Vid nad Ljubljano, 10. sušca 1909. — M. Belec, načelnik.

Razsvetljava s pomočjo solnca. Iz Bostona, Mass., poročajo: George S. Cove se že več let bavi z raznimi iznajdbami, kako bi bilo mogoče rabiti solnčno toploto in svetlost za razsvetljevanje. Sedaj naznanja, da se mu je posrečilo rešiti problem, spremeniti solnčne žarke v električno moč. To je dokazal s tem, da na ta način razsvetljuje svojo hišo in delavnico. V njegovo hišo niso napeljene od zunaj električne žice, toda njegove električne luči gore neprestano po dnevu in po noči. Njegove naprave in iznajdbe so preiskali razni tehniki in elektriki, kateri vsi enoglasno izjavljajo, da je dosegel kar najlepše uspehe, Cove trdi, da se mu je posrečilo s pomočjo neke mehanične naprave zbrati toliko solčnih žarkov, da zamore z njih pomočjo razsvetljevat vso svojo hišo. Taka naprava velja k večjemu 100 dolarjev in zadošča za razsvetljava vsake hiše. Za napravo on jamči, da bo delovala deset let, ne da bi je bilo treba popravljati. V kratkem bode vložil v Washingtonu prošnjo za patentiranje svoje iznajdbe.

Najlepši lov na dražbi. Vsakdo mora priznati, kdor se na lov le količkaj razume, da je lov občine Smedlnik eden najlepših na Gorenjskem. Ta lov se bo v sredo, 17. t. m., oddal v zakup, dražba se vrši v prostorih okrajnega glavarstva v Kranju dopoldne ob 11. uri. Za ta lov je daljal baron Lazarini tekom petih let samo 970 kron, dasi je lov vreden petkrat toliko, poprej pa ga je imel skoraj popolnoma zastoj. Opozorjamo vse slovenske lovce, da se te dražbe gotovo udeležite. Lov je oddaljen pičle tri četrte ure od postaje Medvode.

Imenovanje. Računski svetnik Karol Höger pl. Högersthal v Trstu je imenovan računskim nadsvetnikom. — C. kr. poštni kontrolor Jurij Philipp v Pulju je imenovan poštним nadkontrolorjem istotam.

Žalogra v Kopru. 18letna Romanella, ki jo je obstrelil njen zaročeneec-samoumorilec, je po težki operaciji umrla.

Krvav spopad v tržaški zastavljalnici. Včeraj zjutraj je bivši mestni redar Henrik Persič obstrelil in težko ranil

uradnika tržaške zastavljalnice Henrika Sblattero. Vzrok: svobodna ljubezen Sblattera in Peršičeve ločene žene. Napadalca so prijeli in, ker se je obnašal kakor blazen, oddali opazovalnici za umobolne.

Zopet sneg. Iz Kranjske gore se nam poroča 14. t. m.: Kaj bo, se povprašujejo ljudje. Danes cel dan neprenehoma sneži. Ljudje si ne upajo nikamor peljati z vlakom, niti na bližnje Jesenice niti v Rateče, kaj šele v Kranj, ker se bojijo, da bi se jim ne primerila taka, kakor se je neki ženi iz Kranjske gore pri zadnjih zametih. Pellala se je v Kranj — korajže je imela dosti, a kofeta ji je menda zmanjka — pa cel teden ni mogla nazaj. Divjačina poginja, lovci se jeze nad njenim tako neslavnim koncem. Če ima kdo kaj sporočiti, naj hitro stori, ker bomo kakor kaže, kmalu imeli zopet promet samo od hiše do hiše — in še to s težavo. Pa bo zopet pel samo telegraf in telegraf, če se žice ne potrgajo, ker je sedanji sneg mnogo bolj južen od prejšnjega.

Adamič in Lunder pred ameriškim sodiščem. Iz Amerike se poroča: Kakor posnamemo iz angleškega časopisja, ki izhaja v državi Wisconsin, zavlada je med tamšnjim Slavjani velika razburjenost in zanimanje za Adamiča in Lundra. V Kenoshi je namreč nek rojak nabiral denar za spomenik in za ranjence v Ljubljani in pri tem je naletel na nekega trgovca, kateri mu je baje dejal, da nima denarja za take stvari, pač pa da raje žrtvuje nekoliko denarja za pijačo. Končno sta se sporekla in posledica temu je bila, da je moral nabiralec trgovčeve hiše ostaviti. O vsem tem je poročal »Glasu Naroda« v obliki dopisa, kateri je bil tudi objavljen, ne da bi bilo v njem navedeno ime kakega trgovca. Dotičnik se je pa čutil kljub temu prizadetim, vsled česar si je oskrbel pomoč v Čikagu in je proti nabiralcu vložil kazensko tožbo. Vsa stvar je sicer malenkostna v kolikor pridejo osebe kot tožitelj in toženec v poštev, vendar je pa dejstvo, da pride zadeva Adamič in Lunder pred ameriško sodišče ter bodo takrat ameriški časopisi o postopanju vojaštva obširno poročali.

Po cenilni sliki na korist češkega šolskega društva. Češka šolska družba »Komenský« je založila krasne slike čeških zaslužnih mož ter jih prodaja po 12 K. Tudi v Ljubljani je sedaj zastopnik te družbe. Priporočamo ga! Družba namerava založiti tudi slike slovenskih veljakov.

Kolera v Perziji strahovito divja v Teheranu in Sabanu. Vsak dan umre na kolero 30 oseb. Vse dovozne ceste za živila so zaprli revolucionarji.

Umorili so jetniškega ravnatelja neznaní storilci v Minskem na Ruskem.

Pijanci se ne smejo ženiti. Iz Springfielda, Ill., v Ameriki poročajo: Tukajšnija postavodaja je dobila v odobritev zakonski predlog, ki določa, da se mladeniči, ki pohajajo saloone, ne smejo poročiti. Vse izgleda tako da bode ta predlog sprejet in da postane končno zakon. Predlog je vložil zastopnik Groves in ga vtlemeljuje s tem, da je pijancem nemogoče vzgajevati rodbino. K pijancem po tem zakonu spada vsakdo, ki je na leto dvakrat pijan.

Štajerske novice.

Š Občinske volitve v Št. Juriju ob južni železnici. Danes smo dobili brzojavko: Pri občinskih volitvah v trgu Št. Jurij ob južni železnici je »Slovenska kmečka zveza« dobila izmed dvanajst odbornikov šest odbornikov.

Š Drugočolec ustrelil svojega instruktora. Iz Celja se nam poroča: Dijak drugega gimnazijskega razreda Egon Sokol je včeraj na Bregu pri Celju ob 1. uri popoldne po nesreči s puško ustrelil svojega instruktora tretješolska Czempyreka. Djaka sta se na podstrešju učila streljati.

Š Nemška zmaga v Celju. Nemški listi kriče o nemški zmagi pri včerajšnjih občinskih volitvah tretjega razreda v Celju. »Zmaga« je bila prav lahka, ker se Slovenci niso udeležili volitve.

Š Občni zbor kmečkega bralnega društva v Jarenini zadnjo nedeljo je pokazal lep njegov napredek v pretečenem letu. Gotovo bo tudi novi odbor skrbel za to, da bo društvo ne le ohranil na tej višini, ampak ga še povzdignil. S. K. S. Z. je zastopal društven tajnik Jože Šut, ki je navzoče bodril, da naj krepko delujejo za društvo.

Š Za mladeniški sestanek dne 25. marca vlada veliko zanimanje. Iz vseh krajev bodo prišli zastopniki mladeniških zvez in bralnih društev. V imenu kranjskih tovarišev bo govoril brat Voiteh Jeločnik o telovadni organizaciji. Mladiči, le še agitirajte za dobro udeležbo! Na svidenje! Na zdar!

Š Sv. Peter nize Maribora. Zadnjo nedeljo se je tukaj ustanovila mladeniška zveza. Govoril je mladenič Žebot in č. g. dr. Kovačič. K zvezi je takoj pristopilo nad 60 mladeničev. Živila mladinska organizacija!

Š Ubilo je v premogokopu v Baggaley Pa. v Ameriki Slovenca Frana Sulenc iz Leskovca, župnija Rajhenburg.

Š Umrla je v Celju klobučarjeva soproga gospa Ana Šribar. — Gospodu Josipu Stojanu je umrl 19 mesecev stari sinček.

Ljublianske novice.

Ij Danes zvečer v veliko dvorano »Uniona«. »Slovenska krščansko-socialna zveza« priredi danes predavanje, ki bo gotovo marsikoga presenetilo. Ze naslov »Iz devete dežele« obeta mnogo zanimivega, cela vrsta skioptičnih slik bo pa predavanje krasno izpopolnjevala. Začetek predavanja bo točno ob pol 8. uri zvečer. Kdor želi oddati »Slovenski krščansko-socialni zvezi« kak dar za njeno izobraževalno delo, ga lahko odda pri vchodu v dvorano.

Ij Senzacionalna oprostitev vloga pri Jebačinu obtoženih. Naši čitatelji najdejo na drugem mestu izvirno brzojavko, v kateri nam naš dopisnik iz Zadra poroča o nepričakanem izidu te velikanske razprave. Ker nas je oprostitev Frana Korena in Jakoba Jedrejčiča kar naravnost osupnila, smo se takoj informovali na merodajnem mestu, kaj da bi bilo temu vzrok. Izvedeli smo, da je v prvi vrsti zelo vplivala izjava sodnih izvedencev Benzoni in Milich, ki sta rekla, da ni nikakor sigurno, da izvira orodje, koje se je rabilo v Ljubljani in ono v Zadru iz ene in iste roke, dasi je tržaški policijski nadzornik to izrecno povdarjal in dasi so ljubljanski izvedenci, ko se jim je svoječasno obojno orodje pri naši policiji kazalo, bili soglasno mnenja, da je oboje ena in ista roka izdelala. Nadalje pa je branitelj dr. Ljubič proizvajal naravnost ciceronično zgovernost za svojega klijenta Frana Korena ter pridobil končno porotnike popolnoma na svojo stran. Znal je odkriti ter uporabiti vsako slabost obtožbe in imel je osobito s pričami zelo lahko stanje, kajti neka oseba nudiia je s svojim nastopom v sodni dvorani naravnost mučen prizor. Napravila je ne samo na porotnike, marveč celo na poslušalce zelo nepovoljen vtis. Zaman se je iztrudil državni pravdnik, da slab vtis te osebe popravi; a ni šlo več. — Pred zadorskimi porotniki bil je te dni tudi oproščen uradnik Vida, ki je zadrsko namestništvo (erar) oškodoval s fingiranimi naročili.

Ij Predavanja »Šentpeterskega prosvetnega društva« bo jutri, v sredo, ob pol 8. uri zvečer v društvenih prostorih (Podbojeva hiša, prvo nadstropje, nasproti cerkve sv. Petra). Nadaljeval bo č. gosp. Fr. Zorko, šentpeterski kaplan, predavanje o zgodovini šentpeterske župnije. — Predavanje bo zanimivo. Pridite!

Ij Mestno gospodarstvo je svojo vzornost zopet pokazalo s tem, da je, kakor znano, občinski svet sklenil, bogatašu in občinskemu svetniku Eliji Predoviču parcele na Poljanskem predmestju prodati tako po cenilni, da tega davkoplačevalci ne morejo tiho prezreti. Včeraj sta se radi tega volivca Ivan Kregar in Ivan Štefe oglasila na mestnem magistratu in vložila pritožbo proti temu sklepu na deželni odbor. Druge pritožbe še slede. Če se tudi nekateri gospodarji z vsemi štirimi branijo opozicije v občinskem svetu, našli bomo pot do krepke kontrole.

Ij Osuševanje barja in poglobljenje Ljubljanične struge se prične meseca aprila. Najprvo pogloblje Gruberjev kanal, kar bo trajalo kakaj štiri leta, nato sledi delo v glavni Ljubljanični strugi.

Ij Postni govori v stolnici. V četrtek je govornik vpričo obilnega občinstva razpravljaj o vzvišeni osebi našega Odršenika. Kristusom dolgujemo vero in ljubezen. Če hočemo vedeti, kaj nam Kristus je, moramo pomisliti, kaj je bil svet brez njega. Najvišji duhovi, najplemenitejši možje niso mogli pomagati niti sebi iz teme, v kateri so sedeli, kajli človeštvu! Lekoški resnice, le razbite deske so bile, na katerih je jadralo človeštvo skozi morje življenja. Po pa pride Kristus, kolika luč je zažarela svetu iz Betlehema! ... Najlepši del govora je bil, ko je govornik opisoval velike pridobitve krščanstva za človeštvo, predočil v glavnih obrisih krasni sestav krščanskih resnic. Kako srečni smo zdaj v polni posesti resnice, ko so nam kot beli dan jasne največje resnice našega življenja: odkod in kam in zakaj in kako ... kako srečni v tem otroškem, prijateljskem razmerju z Bogom: človek stvar božja in božji otrok, namenjen da kdaj z njim deli večno srečo ... Kristus

pa zasluži našo vero in ljubezen tudi radi vzvišene svetosti svojega življenja. Na cerkvenem obnebju je mnogo svetlih zvezd svetega življenja, a vse obledel in izginejo pred solncem svetosti, Kristusom. Kdo je kdaj na vsem svetu mogel reči: kdo me more greha prepričati? ... Da solnce je Kristus, okolu katerega se vse suče; on poteza srca nase, zanj žive in žrtvujejo svoje življenje milijoni. Klanjajmo, darujmo se mu tudi mi v veri in ljubezni!

Ij Vode naraščajo. Zadnje tri dni so narasli reke in potoki znatno vsled tajanja snega in vsled dežja. Te dni je Ljubljana narasla za 1'10 m, Sava in Sora pri Medvodah pa za 0'40 m, oziroma 0'30 m. Pri drugih vodah je opaziti istotako vjšje stanje.

Ij Jug, katerega hitrost je znašala do 70 km na uro, je včeraj zvečer pihala po mestu.

Ij Predor na Martinovi cesti, ki ga zdaj naprej kopljejo, bo prevrtan do konca aprila. Potem se prično zidarska dela.

Ij Iz pisarne slovenskega gledališča. Danes, v torek, se poje prvič v sezoni velika ruska opera »Evgenij Onegin« Petra Iljiča Čajkovskega, in sicer na korist gospoda opernega kapelnika Hil. Beniška, ki je naštudiral in dirigiral v tekoči sezoni devetero raznih oper in petero raznih operet. — V petek, na praznik sv. Jožefa, sta dve predstavi: popoldne ob treh biblijska drama »Jožef in njegovi bratje«, spisal F. E. Vesterlein, poslovenil F. S. Pinžgar, zvečer je operna predstava. — Meseca aprila gostuje slovensko gledališče v Gorici, kjer priredi deset predstav. — V nedeljo se igra v Ljubljani Schillerjev »Viljem Tell«. Prihodnji teden se poje Suppéjeva opereta »Donna Juanita«.

Ij Ga. Borštnikova se je sinoči vrnila iz bolnišnice v Zagrebu ter je danes svoje službovanje zopet nastopila.

Ij Za učiteljico na vadnici je poleg gđc. Minke Skaberne imenovana tudi Gabrijela Čidrich, ki ne zna slovenski!

Telefonska in brzojavna poročila.

NEVAREN POLOŽAJ.

London, 16. marca. Poročevalec »Daily Maila« poroča iz Belgrada: Koncentracija srbskih čet ob Drini je završena. Regularne srbske čete in četaši so pripravljani, da vdvo v Bosno. Kralj Peter se jutri poda na kraje ob Drini.

Belgrad, 16. marca. Vojni minister Živković je brzojavno poklical poveljujoče generale vseh petih srbskih divizij v Belgrad, kjer se je včeraj pričelo vojno posvetovanje. V tej seji so določili natančni vojni načrt.

Berolin, 16. marca. V političnih krogih sodijo, da je odgovor Srbije skrajno nepovoljen in absolutno nezadosten, da bi mogel zjasniti položaj. Od nadaljnih diplomatskih korakov Avstro-Ogrske bo odvisno, kako se stvar razvije.

Belgrad, 16. marca. Zunanji minister Milovanović se je izjavil v skupščini, da položaj za Srbijo nikakor ni tak, da bi bil povod za kako vznemirjenje. Ruski poslanik mu je v imenu ruske vlade izjavil, da se Rusija popolnoma strinja z zadnjima srbskima notama, da je bilo postopanje Srbije popolnoma korektno in da bo Rusija skrbela za to, da bo Srbija obvarovana nadaljnjih poniževanj od strani Avstro-Ogrske.

Belgrad, 16. marca. V včerajšnji seji ministrov je izjavil predsednik Novaković, da v srbskem vprašanju ni mogoče več nazaj. Rusija je bila srbski odgovor odobrila.

Berolin, 16. marca. Včeraj je imel avstro-ogrski veleposlanik Szögyény-Marich več daljših pogovorov z italijanskim in francoskim ambasadržjem Panso in Cambonom. Potem so bili vsi trije na kosilu na dvoru.

Belgrad, 16. marca. Tukajšnji listi pišejo, da je vojska neizogibna ter pozivajo vlado, naj bo tudi proti morebitnemu ultimatumu Avstrije nevpogljivava. Včeraj zvečer so bile razširjene po mestu vesti o oboroženi akciji. Na banketu na čast ruskim kozakom so bile manifestacije za vojsko.

Dunaj, 16. marca. Prestolonaslednika Franc Ferdinanda je včeraj cesar sprejel v dolgi avdijenci.

Dunaj, 16. marca. Dunajski listi poročajo iz Londona: Zunanji angleški urad je mnenja, da je vojska neizogibna. Spor je mogoče rešiti le z orožjem. V tem smislu pišejo današnji tujerani angleški listi.

Belgrad, 16. marca. Grof Forgach je izjavil ministru dr. Milovanoviću, da je za razjasnenje položaja neobhodno potrebno direktno pogajanje med Avstro-Ogrsko in Srbijo.

CESAR VILJEM OSTANE DOMA.

Berolin, 16. marca. Cesar Viljem se odpelje na Krf le tedaj, ko bo odstranjena

vsaka nevarnost, da bi prišlo do spopada med Avstrijo in Srbijo. On je slejkoprej pripravljen izvajati iz pogodbe z monarhijo posledice.

RUSKI IN BOLGARSKI PROSTOVOLJCI.

Belgrad, 16. marca. V Carigrad je prišlo 2000 ruskih prostovoljcev z 200 častniki. Odbor za narodno obrambo jim gre do Pirota nasproti. Na Bolgarskem se pripravljajo 6000 prostovoljcev, da pojdejo Srbom na pomoč. V Belgradu govore, da kozakov, ki so imeli priti v Belgrad in so potem baje ostali v Pirotu kot gostje tamšnjih srbskih častnikov, sploh bilo ni, ampak da je vse le srbska renomaža.

PREDLOGA O VOJAŠKIH NOVINCIIH. — BIENERTHOVA IZJAVA O ODGOVORU SRBIJE.

Dunaj, 16. marca. V državnem zboru nadaljujejo debato o predlogi glede vojaških novincev. Predsednik Pattai je opominjal poslance, naj se ozirajo na razmere, naj govorniki kratko govore, da se predlog hitro reši. Govoril je tudi Bienerth, ki je izjavil: Hoteli smo podati Srbiji roko in ji dati priliko pogovoriti se z nami o političnih in gospodarskih vprašanjih. Na naša določena vprašanja pa smo dobili le izbegavanja. Predno nismo na jasnem o nameni Srbije, ne bomo ž njó v gospodarskih odnošajih. Ker se bodo pogajanja nadaljevala, se minister omeji le na to kratko izjavo. Minister je povdarjal potrebo enotnosti armade.

OD NEMŠKEGA MEJNEGA STRAŽNIKA USTRELJEN.

Belfort, 16. marca. 25 let stari sluga Belart, ki je svojega gospodarja spremljal na lov, je bil 50 korakov od meje od nemškega mejnega stražnika ustreljen. Truplo še leži na nemškem ozemlju. Nemške in francoske oblasti preiskujejo slučaj.

AVSTRIJSKI VICEKONZUL OKLOFUTAN.

Belgrad, 16. marca. Avstro-ogrškega podkonzula Wancka v Nišu je neki srbski častnik v kavarni oklofutal, ker da je rekel nekaj besed, razžaljivih za Srbijo.

SKRIVNOSTNI ZABOJI.

Reka, 16. marca. Na neki parnik družbe »Hungaro-Croato« je bilo utihotapljenih večeraj pet težkih zabojev s puškami nekega najnovejšega kalibra. Ker bi parnik moral danes odpluti v Dalmacijo, menijo, da je bila pošiljatev namenjena za kako dalmatinsko luko. Zaboje so konfiscirali.

PREVOZ SRBSKE OROŽJA IN STRELIVA ČEZ TURŠKO.

Dunaj, 16. marca. V tukajšnjih diplomatskih krogih opravičujejo korak Francije in Anglije pri turški vladi, da bi dovela prevoz orožja in streliva za Srbijo, s tem, da je v nevarnosti francoska in angleška industrija, oziroma denar teh dveh držav, ker je vse srbsko vojno gradivo tam naročeno. Sum naših državnikov pa je povzročila okolnost, da se je temu koraku pridružila tudi Rusija, ki na vsej stvari ni interesirana.

NUJNI PREDLOG GLEDE NA POTRESNO POSOJILO.

Dunaj, 16. marca. Dr. Krek je vložil nujni predlog, ki v njem obširno pojasnjuje, kakšna krivica se godi mnogim posestnikom, zlasti v kamniškem okraju, ki so vse njihove prošnje za odpis brezobrestnega posojila brezuspešne. Opisuje obupne razmere v letošnji zimi in kako kruto je, da se ravno sedaj iztirjavajo dolžni obroki, preden so rešene prošnje. Zahteva, naj se vse brezobrestno posojilo odpiše.

FINANČNI NAČRTI.

Dunaj, 16. marca. Danes se je oglašil v državnem zboru dr. Wekerle ter je konferiral v finančnih zadevah z ministrskim predsednikom Bienerthom in finančnim ministrom Bilinskim.

KONSTITUIRANJE VOJNEGA ODSEKA.

Dunaj, 16. marca. Za predsednika vojnega odseka je bil zopet izvoljen poslanec Pogačnik. K seji je prišel zbornični predsednik dr. Pattai in prosil, naj bi odsek takoj izvolil referenta za zbornico. Temu se je uprl predsednik Pogačnik, češ, da se je referenta vedno vililo, ko se je v zbornici končalo prvo čitanje predloge o vojaških novincih in je odsek svoje delo dovršil.

OVACIJE DOMOBRANSKEMU MINISTRU.

Dunaj, 16. marca. Ko je danes domobranski minister Georgi stopil v zbornico, mu je večina z ozirom na včerajšnje dogodbe v zbornici, priredila burne ovacije.

SMRT SINA HRVAŠKEGA PODBANA.

Dunaj, 16. marca. Sin hrvaškega podbana Crnkovič, ki je bil poizkusil samoumor, je danes umrl. Truplo prepeljejo v Zagreb.

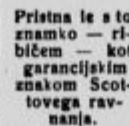
Dobivanje zob.

Dajte trpečim „Scottovo emulzijo in trdno bodo spali ponoči.

Zobje

rastejo brez bolečin, brez ovir v prebavi in postanejo beli, ravni in močni. Otrok uživa rad Scottovo emulzijo. Neredno prebavljanje se zboljša.

Cena originalne steklenice - 2 K 50 vin. - Dobl se v vseh lekarnah. -

Meteorološko poročilo.

Vilina n. morjem 306-2 m, sred. zračni tlak 736-0 mm

D	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celsiusu	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm
15	9. zveč.	718.5	6.2	moč. jzah.	del. obl.	
	7. zjut.	22.2	2.8	sr. jzah.	oblačno	3.6
16	2. pop.	23.8	6.0	sl. jzah.	jasno	

Srednja včerajšnja temp. 3.8°, norm. 3.5°.

Zlate svotinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najbolj. kosm. zobost. št. št. sred. stvo

Seydlin Izdelovatelj O. Seydl

Ljubljana, Spital-Stritar. ul. 7

Spretnega

stenografa

zmožnega slovenske in nemške stenografije sprejme takoj 3-1

dr. Josip Furlan, odvetnik v Ljubljani.

Več vagonov suhih

bukovih drv

imam **naprodaj**. Cena po dogovoru.

FRAN MAČEK Dol. Logatec 29. 746 3-1

A. LUKIČ 720 4-1

Priporoča svojo veliko, popolnoma svežo **najmodernejšo konfekcijo oblek** za gospode, dame, dečke, deklice in otroke po najnižjih cenah. — Postrežba solidna.

754 1-1

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je dne 16. marca 1909 ob 5. uri zjutraj po kratki in mučni bolezni umrl previden s svetimi zakramenti za umi ajoče naš ljubljani soprog, oče, stari oče, tast, svak in stric, gospod

Andrej Podbregar poduradnik c. kr. državne Zveznice

Pogreb predragega pokojnika bo dne 17. marca 1909 popoldne ob polu 3. uri iz hiše št. 10 Emonska cesta na pokopališče k Sv. Križu.

Blagega pokojnika priporočamo v molitev in prijazen spomin. Sv. maše zadušnice se bodo brale v raznih cerkvah.

V Ljubljani, 16. marca 1909. **Žalujoči ostali.**

Ceneje nemogoče!!

Nikelnasta remont, žepna ura sistem „Roskopf“ - patent z eleg. verižico in obeskom K 3.50 3 kom. K 9.50 B 706 pošilja po povzetju 3-1

Mihael Horowitz, Krakov Dietlg. 57 63, Avstr. Ceniki zastoj in franko.

VOJSKA

še ni nač pa velika zaloga ostankov oksforda za srajce, višnj. blaga za predpasnike in obleke, cefta za bluze.

Naročite takoj naravnost iz tkalnice, in odklonite drugo manj vredno blago!

40 m naved. ostankov 3-12 m dolgih K 15.40
1 tucat robcev iz atlasa 1.25
brisače 48/110 dolge -32
6 kom. namiznih prlov, zajamč. platno l. kakovost 150/300 cm 14.30
rumburško platno, najbolj. kakovost m -48
kanafa za prevleke -44

Najugodnejši nakup za trgovce in krošnjarje. Razpošilja po povzetju. Naročite takoj poštini zavoj za poskušnjo. 3-1

J. Müller, tkalnica za platno in bombaževino v Herm. Mestec 15., Češko.

Takale pisma dobajajo vsak dan: Z Vašo pošiljateljico sem popolno zadovoljna in bom povsod najtop priporočala Vašo tvrdko, ter vse potrebščine pri Vas naročevala. Velepoštovanjem Julija Sochalek v Trebiču. — Vsa čast Vašemu blagu Sprejmite mojo toplo zahvalo. Bom tudi nadalje pri Vas naročeval. N. K. v P.

Lepo stanovanje

za stranko brez otrok, obstoječe iz 4 sob, kuhinje in pritliklin se odda v bližini državnega kolodvora v **Spodnji Šiški** za majev termin. 722 4-1

Imate ozeblino, kurja oesa in trdo kožo? **Trpite** na potenje nog ali zoprnem duhu? Ena kopelj za noge s **Chiragrinom**

Vas takoj oprosti. 1 zavoj za dve kopelji 30 vinarjev. Dobl se v vsaki lekarni, drogeriji ali v boljših prodajalnah ali pa naravnost iz drogerije v Gradec-u, Sackstrasse 3 K 423 20-3

H. Volk, kemična pralnica Šoštanj, Štajersko

se priporoča za **snaženje vsakovrstnih oblek itd.** Cene primerno nizke. Delo solidno in se tekom tedna izvrši. Sprejemalnica za Ljubljano pri I. Magdču, krojaču, Miklošičeva cesta 10. 680 30-1

Hiša enonadstropna z dobro vpeljano **gostilno** koncesijo in mizno opravo se **proda** v trgu **Ajdovščini** na **Goriškem** 738 3-1

Več pove **H. STIBIEL Trst** Via dello Scoglio št. 3.

Gostilna in trgovina

se odda v najem na **Viru** pri **Domželah**. Poizve se istotam v hiši št. 3 ali v Ljubljani Marije Terezije cesta št. 1 v trgovini z železnino **Fr. Stupica**. 189

748 1-1

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest o smrti iskreno ljubljene soproga, očeta, starega očeta, gospoda

IVANA REV posestnika in lesnega trgovca

ki je po kratki a mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče, v 71. letu starosti mirno v Gospodu zaspal.

Truplo predragega pokojnika se bode dne 14. t. m. ob 10 uri dopoldne iz hiše žalosti preneslo na pokopališče na Breznico in tam položilo k večnemu počitku. Sv. maše za dušo ranjkega se bodo služile v več cerkvah.

Blagega pokojnika priporočamo v blag spomin in molitev.

V Mostah pri Žirovnici, 14. marca 1909. **Žalujoči ostali.**

Zahvala.

Povodom smrti našega iskreno ljubljene soproga, očeta, starega očeta, gospoda

IVANA REV posestnika in lesnega trgovca v Mostah izražena sočustva in častno spremstvo pri pogrebu so nam v veliko tolažbo in izražamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem ter sploh sl. občinstvu posebno častitim gg. duhovnikom ter pevcem za krasno petje ob gomili najtoplejšo in presrčno zahvalo Bog povrni vsem stotero.

V Mostah pri Žirovnici, 14. marca 1909. **Žalujoči ostali.**

Za spomladansko sezijo priporočam svojo popolnoma sortirano zalogo **izgotovljenih ob ek za gospode, dame, dečke deklice in otroke** v najmodernejših vzorcih in kroju, po zmerno nizkih cenah.

O. BERNATOVIČ „Angleško skladišče oblek“, Ljubljana, Mestni trg 5. 641 (1)

Podružnice Spljet, Celovec

- in Trst -

- Delniška glavnica -

- K 3.000.000. -

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2

sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter je obrestuje po čistih **4 1/2 %**

Kupuje in prodaja srečke in vse vrste vrednostnih papirjev po dnevnem kurzu.

Podružnice Spljet, Celovec

- in Trst -

- Rezervni fond -

- K 300.000. -